

Het gaat om degenen die achterblijven

Kees van Brakel,
beheerder begraafplaats Oud-Charlois

Zodra nabestaanden hebben besloten dat ze hun overleden dierbare willen begraven op begraafplaats Oud-Charlois, komt beheerder Kees van Brakel in beeld. Hij probeert actief mee te denken met zowel de uitvaartondernemer als de familie: "Het is mijn taak om de mensen zoveel mogelijk ter wille te zijn en ervoor te zorgen dat hun dierbare een waardige uitvaart krijgt."

Ook families met een laag budget probeert Kees zo goed mogelijk te helpen. "Vaak heeft de begrafenisondernemer al aangegeven dat de familie niet zoveel geld heeft", legt hij uit. "Mensen kunnen dan bijvoorbeeld kiezen voor plantenbedgraven en een eenvoudige kist om kosten te besparen. Toch laat ik altijd alle mogelijkheden zien, omdat ik mensen niet wil sturen."

Achterblijvers

Wel probeert Kees subtiel te wijzen op hoge kosten, waar mensen in hun verdriet misschien niet goed over nadenken. "Soms staan mensen er gewoon niet bij stil, maar ook zie ik wel eens dat andere familieleden druk uitoefenen. 'Dat heeft ze toch wel verdiend?', zeggen ze dan. In zo'n geval probeer ik te benadrukken dat een eeuwigdurend graf, bijvoorbeeld, heel erg duur is. Dan zeg ik: 'Ik kan niet in uw portemonnee kijken, maar zorg ervoor dat u zélf ook nog een goed leven kan leiden.'"

Voor Kees zijn de achterblijvers namelijk ook heel belangrijk. "De overledene is er zelf fysiek niet meer bij", licht hij toe. "Daarom vind ik het belangrijk dat de achterblijvers de kans krijgen om de rest van hun leven zo goed mogelijk te leiden. Het lijkt me niet de bedoeling dat zij met torenhoge schulden achterblijven vanwege een onnodig dure uitvaart. Als ik

zie dat iemand in de moeilijkheden komt, dan probeer ik open het gesprek aan te gaan. Misschien kan ik iemand verwijzen naar de gemeente of andere hulporganisaties."

Schaamte over armoede wegnemen

Het is dan ook relevant om schaamte over armoede weg te nemen, heeft Kees gemerkt. "Dat is een taak van ons allemaal. Het is niet erg als je een laag budget hebt. Dat maakt je zelfs mooier als mens, omdat je een langere en moeilijker weg hebt moeten afleggen om te komen waar je staat. Bovendien betekent minder geld hebben niet per definitie armoede, het kan ook rijkdom betekenen op een ander niveau. Denk je bijvoorbeeld eens in hoe goed je bent voor het milieu door geen verre vliegreizen te maken of overbodige spullen te kopen."

Probeer desalniettemin een klein beetje geld opzij te zetten of een verzekering af te sluiten voor een uitvaart, adviseert Kees. "Een overlijden komt vaak onverwacht", zegt hij. "Daarom kun je je beter op tijd financieel voorbereiden. Let daarnaast op goede communicatie, bijvoorbeeld met de uitvaartondernemer. Wees duidelijk en eerlijk, ook over je financiële positie. Houd je budget strak in de gaten en probeer er niet in mee te gaan als dingen worden voorgesteld die gewoon niet gaan."

SamSam minimagazine

is een uitgave van
SamSam Uitvaartcoaching

Coördinatie en eindredactie:
Ardy Moeijes

Tekst:
Wilke Martens

Foto's:
Wilke Martens,
Ripresa Fotografie en Vormgeving

Ontwerp huisstijl en logo:
Ripresa Fotografie en Vormgeving

Ontwerp minimagazine:
Geke Scholten, LEAVZ Design

Druk:
Verloop Alblasserdam

Aan de informatie in deze uitgave
kunnen geen rechten ontleend worden.

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd, zonder vooraf
gaande schriftelijke toestemming van SamSam Uitvaartcoaching.

Samen • Anders • Meer

kosteloos info en steun van vrijwilligers van SamSam

“Begraafplaats IJsselmonde is zoveel meer dan de dood”

Cor Vink, begraafplaatsbeheerder

Een begraafplaats, een plek voor bezinning of een plek om even de eenzaamheid te verdrijven: Begraafplaats IJsselmonde is niet alleen een rustplaats voor overledenen, maar ook een plek voor ontmoeting en bezinning. Beheerder Cor Vink legt uit dat een begraafplaats zoveel meer kan zijn dan alleen de dood.

Een merel schiet weg door de lage heggen, de struiken kleuren diepgroen in het ochtendlicht, een oude vrouw zit prevelend op een bankje. De grote eik in het midden waakt als een vriendelijke reus over het gedenkpark. “Of er nu familie hier begraven ligt of niet, iedereen is welkom op Begraafplaats IJsselmonde”, zegt beheerder Cor Vink. Zeven jaar geleden koos hij bewust voor een andere opzet van de begraafplaats. “De heggen zijn verlaagd, er is meer aandacht voor het groen en er zijn bankjes geplaatst: we willen dat mensen hier rust kunnen vinden of - als ze dat willen - makkelijk een praatje kunnen aanknopen.

“Of er nu familie hier begraven ligt of niet, iedereen is hier welkom”

Sinds de nieuwe opzet ziet Cor vriendschappelijke contacten ontstaan. “Twee mannen raakten met elkaar aan de praat op een bankje, ze waren allebei recent hun vrouw verloren”, vertelt hij. “Het ergste aan alleen zijn, vonden ze het avondeten. Dat ze dan hun eigen prakkie moesten maken en in stilte zaten te eten. Het was mooi dat ze bij elkaar troost hebben gevonden door die ervaringen te delen.”

Enzaamheid

Enzaamheid helpen tegengaan is een van de doelen van Begraafplaats IJsselmonde. “Mensen kunnen hier bijna altijd aankloppen voor een bakje koffie en een luisterend oor”, zegt Cor. “Je ziet niet alleen dat mensen contact met elkaar leggen, maar ook kunnen ze voor hulp of vragen bij mij terecht of een van onze vrijwilligers.”

Alleen als er een uitvaart is, dan blijven de deuren even gesloten. Sinds halverwege 2019 is er namelijk een volwaardig en multifunctioneel uitvaartcentrum op de begraafplaats, met mortuarium en twee 24-uurs familiekamers waar de overledene opgebaard kan worden. “We vonden het belangrijk dat we op locatie al deze services konden aanbieden”, legt Cor uit. “Maar omdat er al jaren minder begraven wordt, was het ook noodzakelijk. Zo kunnen we met de inkomsten uit het uitvaartcentrum de begraafplaats onderhouden, maar creëren we ook financiële ruimte om mensen die het niet breed hebben tegemoet te komen.”

“Het kan toch niet de bedoeling zijn dat mensen uit financiële nood niet aan de wensen van de overledene kunnen voldoen”

Naasten helpen

Vanuit de Hervormde Gemeente, waar begraafplaats IJsselmonde deel van uitmaakt, wordt namelijk steeds vaker actief meegedacht met mensen met een bestaansminimum. “Op een dag kwam hier een man vragen wat een graf kost, want zijn vader was net overleden en die wilde graag begraven worden”, vertelt Cor. “Toen ik hem de tarievenlijst toonde, besloot de man om zijn vader toch te cremen - al was dat tegen zijn wens in.”

Dat zette Cor aan het denken. “Het kan toch niet de bedoeling zijn dat mensen uit financiële nood niet aan de wensen van de overledene kunnen voldoen”, licht hij toe. “Dat dilemma heb ik vervolgens voorgelegd aan het bestuur.

Daarop is besloten om een aangepast tarief te bieden aan mensen die het financieel moeilijk hebben. Wie recht heeft op het speciale tarief bepalen we niet zelf, maar daarin laten we ons adviseren door organisaties als SamSam Uitvaartcoaching of de kerk.”

Actief meedenken

Het besluit heeft ertoe geleid dat ook op andere punten actief wordt meegedacht als mensen met een laag inkomen hun naaste willen begraven. “Kijk, we kunnen natuurlijk nooit de service van een uitvaartondernemer vervangen”, zegt Cor, “maar als het uit nood geboren is, kunnen we veel zelf oppakken of helpen besparen. We vragen bijvoorbeeld een kistenmaker of er een licht beschadigde kist over is, we vragen een vrijwilliger van de kerk als voorganger of laten de familie zelf zaken oppakken.”

“Als we wat meer omzien naar elkaar, kunnen we veel meer voor elkaar betekenen.”

Op die manier helpt Begraafplaats IJsselmonde voorkomen dat mensen met een schuld weggaan, maar ook na de uitvaart houdt Cor nog een oogje in het zeil. “Soms wandel ik over de begraafplaats en dan zie ik dat iemand met zijn ziel onder z'n arm loopt”, zegt hij. “Dan probeer ik te kijken wat ik kan betekenen voor iemand. Zijn er toch nog financiële problemen? Is er iets anders aan de hand? Binnen het netwerk van de kerk is er een groot potentieel aan professionals of vrijwilligers. Als we wat meer omzien naar elkaar, kunnen we veel meer voor elkaar betekenen.”

UIT DE PRAKTIJK - Een paar maanden te leven en zorgen over geld?

De 70-jarige Agaath heeft uitgezaaide kanker. Zij en haar man komen net rond van hun AOW-uitkering en een klein pensioen. Spaargeld hebben ze niet, maar wel een uitvaartverzekering. Deze dekt een uitvaart tot 7000 euro, dus Agaath maakt zich niet veel zorgen. Toch neemt ze voor de zekerheid contact op met SamSam. Haar man is kwetsbaar en ze wil zeker weten dat hij niet met schulden achterblijft.

De uitvaartcoach van SamSam komt langs om met het echtpaar te praten. Een begrafenissen met een eenvoudige steen moet lukken voor het verzekerde bedrag. Om het paar gerust te stellen en te informeren naar de precieze procedure als Agaath overlijdt, belt de coach naar hun verzekeraar. Maar het eerste wat de verzekeraar zegt is dat een uitvaart ten minste 10.000 euro kost. Agaath raakt in paniek. Hoe moeten ze minstens 3000 euro extra ophoesten?

De coach van SamSam probeert te helpen.

Ze vraagt offertes op bij kleine uitvaartondernemers in de buurt en controleert de tarievenlijsten van begraafplaatsen in de omgeving. Het lukt een vriendelijke uitvaartondernemer te vinden die de uitvaart voor Agaath begroot op 6000 euro. SamSam helpt op vrijwillige basis de laatste zaken te regelen, zoals dragers voor de grafloop en taart en koffie bij thuiskomst van het kleine gezelschap. Zo is het gelukt om nog meer kosten te drukken. Het echtpaar is gerustgesteld. Ze hoeven de laatste maanden van Agaath's leven niet te stressen over geld.

UIT DE PRAKTIJK - Onvoorstelbaar veel leed voor één gezin

Vijf jaar geleden verloren Willem en Silvia hun zoon aan kanker. Bovenop al dat onvoorstelbare verdriet, is nu ook hun dochter Lara door dezelfde ziekte in haar laatste levensfase aangekomen. Alsof ze nog niet genoeg geleden hebben, kampt het hoogbejaarde echtpaar zelf met een zwakke gezondheid en met financiële problemen.

De familie komt via de thuiszorgorganisatie in contact met SamSam. De coach van SamSam komt erachter dat de uitvaartverzekering vanwege schuldsanering jaren geleden is

opgezegd. Er moet daarom een andere oplossing gevonden worden voor Lara, die aan de andere kant van het land woont. In haar woonplaats kan een gemeentelijke uitvaart alleen verzorgd worden als er geen nabestaanden bij zijn. Het idee dat Willem en Silvia niet bij de uitvaart van hun dochter kunnen zijn doet hen onverdraaglijk veel pijn. Ook Lara's volwassen dochter en kleinkind kunnen niets anders dan de pijnlijke situatie met lede ogen aanzien.

Gelukkig heeft Lara nog een zus, Felicia, die handig is in organiseren. Samen met de coaches van SamSam lukt het Felicia om een route te vinden die past bij de familie en hun

budget. Lara kan worden overgeplaatst naar een hospice in de buurt van haar ouders. Na haar overlijden wordt Lara opgebaard in de woonkamer van haar ouders. Familieleden brengen haar na een paar dagen naar een klein crematorium, waar een eenvoudig maar waardig afscheid plaatsvindt. Voor Felicia en de coaches begint dan het moeilijkste: de financiële situatie van Lara blijkt nog complexer dan verwacht. Het lukt Felicia en de coaches om zich door de administratieve rompslomp te worstelen en te voorkomen dat Lara's familie achterblijft met de negatieve nalatenschap. Door veel zelf te doen, wordt gelukkig voorkomen dat de nabestaanden met nog hogere schulden achterblijven.

“Mensen hebben vaak geen idee wat een begrafenis kost”

Angelie Roelofsen

Ouderenconsulent bij Buurtwerk Rotterdam

Iedereen die 55 jaar is of ouder kan bij haar terecht met vragen over zorg, welzijn, wonen en financiën. Het gebeurt dan ook geregeld dat ze vragen krijgt over uitvaarten: Hoe zorg je ervoor dat je goed verzekerd bent? Wat mag je wel en niet zelf doen? Hoe maak je de dood bespreekbaar? SamSam Uitvaartcoaching vroeg haar over welke onderwerpen ten aanzien van een overlijden de meeste misverstanden bestaan.

Gebrek aan kennis

“Een begrafenisondernemer is niet verplicht om informatie te geven over wat je wettelijk allemaal zelf mag doen bij een uitvaart. Kijk daarom goed naar de tarieven en durf het gesprek aan te gaan met de uitvaartondernemer. Vraag bijvoorbeeld waarom een onderdeel die prijs heeft en ga na welke onderdelen je zelf kan doen. Laat je niet zomaar afschepen en vraag eventueel hulp om het gesprek met de uitvaartondernemer aan te gaan, bijvoorbeeld van een coach van SamSam. Zelf heb ik vrienden geholpen die voor 3000 euro verzekerd waren. De uitvaartondernemer gaf aan dat het onvoldoende was, maar na een kritisch telefoontje bleek het toch voor dat bedrag te kunnen.”

“Bij een uitvaart mag je ontzettend veel zelf regelen, veel meer dan je denkt.”

Regel zelf

“Bij een uitvaart mag je ontzettend veel zelf regelen, veel meer dan je denkt. Zorg bijvoorbeeld zelf voor sprekers tijdens de dienst. Meestal willen familieleden toch iets zeggen. Heb je dan nog steeds iemand van de uitvaartorganisatie nodig om de dienst aan elkaar te praten? Of maak bijvoorbeeld zelf een kist als je handig bent, dat is ook een enorme

kostenbesparing. Zo zag ik laatst iemand op tv die heel goed was in houtbewerking. Hij had ooit een prachtige kast gemaakt, die hij wilde omvormen tot kist voor na zijn overlijden. Je kan met een heleboel dingen ontzettend creatief omgaan.”

“Praat bij leven al over de dood en de uitvaart, dat is echt de belangrijkste tip.”

Bespreekbaar maken

“Praat bij leven al over de dood en de uitvaart, dat is echt de belangrijkste tip. Als ik in mijn werk een oudere tegenkom van wie ik weet dat zij of hij krap zit, dan begin ik er vaak zelf over. De meeste mensen denken namelijk dat de gemeente de uitvaart wel regelt en betaalt, maar dat is niet zo. De kosten kunnen nog verhaald worden op de familie tot in het vierde geslacht. Niemand wil dat deze kosten op de schouders van familie of kinderen komen. Achteraf vinden ze het fijn dat ik het onderwerp heb aangekaart. Het zijn meestal de partners die het lastig vinden om alvast over de dood van hun geliefde na te denken. Maar het is nog erger als je straks alles in je eentje moet regelen als het zover is. Niets in het leven is zeker, behalve dat je doodgaat. Daarom kun je je er maar beter op voorbereiden.”

De dood staat om de hoek: hoe ga je het gesprek aan?

Bryan Sylvania en Babs Rikkelman, palliatieve zorgverleners

In vrijwel geen enkele sector krijgen professionals zoveel met de dood te maken als in de palliatieve zorg. Zorgverleners proberen de kwaliteit van leven in de laatste levensfase zo goed mogelijk te houden. De patiënt en de familie voorbereiden op de dood hoort daar onlosmakelijk bij. Het gaat niet alleen om de emotionele kant ervan, maar ook de praktische en financiële. SamSam sprak met twee palliatieve zorgverleners uit Rotterdam, Bryan Sylvania en Babs Rikkelman, en vroeg hen hoe zij de dood bespreekbaar maken.

Wat houdt jullie werk in?

Babs: Ik ben palliatief oncologie-verpleegkundige bij de Zellingen, keten-coördinator bij Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam en omstreken en palliatief consulent. Ik ben een aanspreekpunt voor patiënten van wie verwacht wordt dat ze minder dan een jaar te leven hebben. Ik ben de verbinding tussen thuis, ziekenhuis, huisarts en thuiszorg. Voor de patiënt en de familie is het fijn dat ze bij mij terecht kunnen met vragen. Ik heb zeker niet op alle vragen een antwoord, maar ik doe er alles aan om dat te vinden.

Bryan: Ik ben specialistisch verpleegkundige in de palliatieve zorg, bij specialistische thuiszorgorganisatie Curando. Met twee andere collega's coördineer ik de zorg in Rotterdam en omstreken. Als een patiënt in het ziekenhuis is uitbehandeld, dan worden wij ingeschakeld. We proberen op dezelfde dag bij deze mensen langs te gaan om hun wensen te bespreken. We inventariseren wat de stervende persoon zelf wil, maar ook wat de partner of kinderen willen. Soms wil de cliënt zoveel mogelijk zelf doen, soms wil de familie zelf mantelzorg verlenen, soms willen ze zo min mogelijk doen. Alles is bespreekbaar.

Dat lijken me lastige keuzes voor de stervende en de familie?

Bryan: Klopt, daarom benadrukken we dat alle afspraken op ieder moment aan te passen zijn. Vaak wil de familie in het begin nog veel zelf doen, maar op een gegeven moment realiseren ze zich dat het te zwaar wordt. Als je geen tijd meer hebt voor je eigen gezin, of niet aan je eigen nachtrust toekomt omdat je 24/7 klaarstaat, dan kunnen wij allerlei praktische taken overnemen. We leveren echt maatwerk. Dat geeft rust.

Babs: Het is een kwestie van goed kijken en aanvoelen: wat kunnen mensen nog aan en wat niet meer? In de loop van het proces kun je altijd bijsturen. Autonomie en eigen regie zijn hierin leidend. Het is belangrijk alert te blijven op signalen. En om bij aanvang duidelijk de mogelijkheden te bespreken: kan iemand wel thuis overlijden, zijn de wensen financieel haalbaar?

Hoe vreselijk ook, maar op zeker moment is jullie zorg niet meer nodig. Hoe ondersteunen jullie in de voorbereiding op de uitvaart?

Babs: Vroeg in het proces vraag ik de mensen naar hun situatie, zowel emotioneel als praktisch. Zijn ze bang voor de dood? Hebben ze al iets geregeld? Zijn de wensen bekend? Al in het kennismakingsgesprek geef ik aan dat er allerlei moeilijke onderwerpen aan bod

komen. Maar ook vertel ik dat andere mensen het achteraf heel fijn vonden dat het toch besproken is. Het is namelijk essentieel, om ervoor te zorgen dat nabestaanden niet voor vervelende situaties komen te staan. Als je bijvoorbeeld niet verzekerd bent en er is geen spaargeld, dan blijven de naasten met grote kosten zitten. Een gesprek hierover voorkomt ruis en onrust.

Bryan: Je begint er ook niet zomaar over. Wanneer je als zorgverlener bij terminale mensen thuiskomt, moet je eerst het vertrouwen winnen van de cliënt en de familie. De cliënt weet immers dat zij of hij naar huis gaat om te sterven. Er spelen dan ook een heleboel emoties. Als er eenmaal rust is en vertrouwen, dan kun je dieper ingaan op praktische zaken. We stellen vragen over verzekeringen, middelen. Sommige mensen praten er gemakkelijk over, anderen vinden het vreselijk.

Hoe begeleiden jullie dat gesprek?

Bryan: Soms helpt alleen onze aanwezigheid al. Doordat er een derde, onafhankelijke persoon bij is, wordt een opening gecreëerd om het er toch over te hebben. Soms vinden partners het emotioneel te zwaar, maar we proberen hen er toch zo goed mogelijk doorheen te leiden. Of we verwijzen door naar een professional die dat beter kan.

Babs: Vaak voel je de situatie aan. Bij sommige nieuwe patiënten kan ik alle informatie in één keer geven, bij anderen in kleine beetjes. Als palliatief oncologiezorgverlener ben je getraind om daar sensitief en empathisch mee om te gaan.

Maar het moet toch wel eens voorkomen dat mensen écht niet willen praten?

Babs: 'Ik heb er geen last van, ik ga toch dood.' Dat hoor ik weleens als excuus om het niet te bespreken. Mensen praten niet graag over de dood. Vooral niet als de patiënt en de partner niet op één lijn zitten.

Bryan: We hebben alles al meegemaakt. Gelukkig hebben we door ervaring een zintuig, dat ons laat zien dat de situatie in werkelijkheid soms anders is dan gezegd wordt. Als ik dat gevoel heb, probeer ik extra goed om me heen te kijken en door te vragen. Laatst had een cliënt, wiens vrouw een aantal jaar eerder was overleden, tegen zijn kinderen gezegd dat alles goed geregeld was. Na zijn overlijden bleek dat niet zo te zijn. Hij had wel een samenlevingsovereenkomst met zijn nieuwe vriendin, waardoor de kinderen zich gepasseerd en gekwetst voelden. Omdat ze nergens recht meer op hadden, maar vooral omdat hun vader niets verteld had. Hij bleek schulden te hebben, dus achteraf was het

beter voor de kinderen. Maar de vriendin stond er nu helemaal alleen voor. Ze zat met die onduidelijke nalatenschap én kreeg geen hulp meer van zijn kinderen bij al het regelwerk. Zij zagen haar als 'de boze stiefmoeder'...

Welk dilemma komen jullie het vaakst tegen?

Babs: Toch dat gebrek aan communicatie. Daarom probeer ik vanuit mijn rol als ketencoördinator het taboe breder bespreekbaar te maken. Binnen mijn netwerk, zowel bij de zorgprofessional als huisartsen, probeer ik dit onderwerp onder de aandacht te brengen, zodat het een breder gedragen thema wordt.

Bryan: Ik zie vaak dat kinderen worden buitengesloten. Dat is goedbedoeld, want ouders willen hun kinderen niet belasten. Alleen werkt het averechts. Kinderen weten niet wat de situatie van hun ouders is, maar ze erven die wel. Dat zorgt ervoor dat ze na een overlijden van alles moeten regelen, terwijl ze daar geen kennis over hebben. Het zijn juist de kinderen die dan de klappen vangen. Vooral in een land als Nederland, waar je alles gedocumenteerd moet hebben, kan het lastig worden als bepaalde zaken niet duidelijk zijn. In plaats van dat je je kinderen spaart door niet te praten, zadel je ze juist met problemen op.

Hoe kunnen we dit voorkomen?

Babs: De bedoeling van ons werk is dat we het zo comfortabel mogelijk maken voor de patiënt. Daar horen ook thema's bij die gevoelig liggen, zoals de uitvaart en financiën. Ik merk dat mensen meer voor deze onderwerpen open staan, als ik benadruk dat ik praat vanuit mijn ervaring.

Bryan: Maak het bespreekbaar: zowel financiën als de dood. Hoe vervelend het gesprek zelf ook is, de situatie erna is heel prettig. Je creëert helderheid, zowel voor jezelf als voor je kinderen. Ik ben nog nooit iemand tegengekomen die alles van tevoren geregeld had, maar daar spijt van had.

Hoe ga je toch dat gesprek aan, als je het heel moeilijk vindt?

Bryan: Zorg dat je alert bent op aanleidingen om het onderwerp aan te kaarten. Als bijvoorbeeld een buurman of kennis overlijdt, dan kun je hardop vragen: 'Hoe is het bij ons eigenlijk geregeld?' Als je het lastig blijft vinden, zou mijn tip zijn om er een derde persoon bij te vragen. Tegenwoordig heb je deskundige zorgcoaches die op dit gebied kunnen ontzorgen. Zij kunnen je begeleiden in het gesprek, maar ook even met een arts bellen, helpen bij de administratie. Je moet die persoon wel zelf betalen, maar het kan achteraf een hoop tijd en ellende besparen.

Babs: En als je beperkt budget hebt, wees je er dan van bewust dat je allerlei kosten van een uitvaart kan drukken. Bijvoorbeeld door creatief te zijn en veel zelf te doen. Er is veel meer mogelijk dan je denkt. Als je meer weet en voorbereid bent, is het misschien minder eng om erover te praten. Ga niet pas het gesprek aan als de dood al om de hoek komt kijken.

UIT DE PRAKTIJK - Herinneringsdienst in de flat

De 77-jarige Klaas is weduwnaar. Hij lijdt aan de ziekte van Parkinson, in een vergevorderd stadium. Bovendien heeft Klaas een grote schuld. Van de kerk waar Klaas bij is aangesloten, krijgt hij wekelijks wat zakgeld om eten van te kopen.

Een buurtondersteuner maakt zich zorgen om Klaas. Hij heeft immers geen kinderen die een oogje in het zeil kunnen houden. De ondersteuner weet van de schulden van Klaas, maar ook dat hij geen uitvaartverzekering

heeft. Hij probeert contact te zoeken met de broer en zus van Klaas, maar die geven niet thuis. Ze zijn veel te bang dat ze zijn schulden erven als ze straks helpen om de uitvaart te regelen.

De coach van SamSam gaat in gesprek met Klaas. Hij is actief in de kerk en de bewonerscommissie van zijn flat. Hij zou graag een afscheid willen voor de mensen die hij achterlaat. Omdat Klaas geen budget heeft, stelt de coach voor om de gemeente in te schakelen als opdrachtgever voor de uitvaart. Dit betekent dat al Klaas' bezittingen na zijn overlijden naar de gemeente gaan.

Toch denkt de coach dat het mogelijk moet zijn om een herinneringsdienst te organiseren in de flat waar Klaas woont. Dat vindt hij een goed idee. Samen met de buurtondersteuner, bewonerscommissie en coaches van SamSam, wordt alles afgestemd.

Ondertussen helpen de coaches van SamSam Klaas met het opstellen van een adressenlijst en schrijven ze samen zijn In Memoriam. Ook zorgen ze er samen voor dat Klaas' administratie op orde is, zodat de gemeente straks alles kan afhandelen. Klaas is opgelucht. Hij heeft rust nu hij weet wat er na zijn overlijden gaat gebeuren.

Samen een uitvaart organiseren
Anders een uitvaart mag geen schuldenlast worden
Meer met minder

UIT DE PRAKTIJK - Uitvaartverzekering voor pasgeborene?

Baby Sergio wordt te vroeg geboren. Door de complicaties overleeft zijn moeder Tanya de bevalling ternauwernood. Ze moeten noodgedwongen in het ziekenhuis blijven. Toch sterft baby Sergio, in de armen van zijn moeder, nadat hij haar minutenlang heeft aangekeken.

Omdat de kleine Sergio enkele dagen geleefd heeft, geldt de wet op lijkbezorging. Dat betekent dat er aangifte van overlijden gedaan moet worden. Ook moet een uitvaart geregeld worden. Helaas heeft Sergio's

moeder geen geld. Ze zit in de schuldsanering en ontvangt alleen een paar tientjes per week om boodschappen van te kopen. Evenmin heeft ze spaargeld. En natuurlijk heeft ze er niet aan gedacht om voor haar pasgeborene baby een uitvaartverzekering af te sluiten. Maar bovenal heeft ze geen kracht meer om zich met dit regelwerk bezig te houden. Ze is net haar kindje verloren.

De kerkgemeenschap waar Tanya lid van is, belt SamSam voor ondersteuning. De coach gaat bij Tanya in het ziekenhuis langs. Haar belangrijkste boodschap: neem de tijd, er is geen haast. Dat zorgt voor een moment van rust voor Tanya. Zij en het lichaampje

van Sergio mogen in het ziekenhuis blijven. Ondertussen ondersteunt de coach met de aanvraagprocedure voor een tegemoetkoming uit de bijzondere bijstand. Een deskundige op het gebied van baby-uitvaarten uit het netwerk van SamSam schiet eveneens te hulp. Het lukt om tegen minimale kosten een eenvoudige, maar respectvolle uitvaart te organiseren voor Sergio. De beheerder van de begraafplaats graaft zelf het grafje voor de baby en ondersteunt bij de plaatsing van de steen. Op de zesde dag na zijn overlijden, krijgt kleine Sergio zijn laatste rustplaats.

Waarom dit magazine?

Je bent toch verzekerd, bij 'ons' speelt het niet, er is toch een vangnet? Je durft het er zelfs niet met elkaar over te hebben. Maar wat kost een uitvaart eigenlijk? Om goed te kunnen beslissen, moet je er wel iets van af weten. Dit blad is geschreven om begrijpelijk te maken dat een uitvaart soms een financieel probleem is. En om het gesprek op gang te brengen. De uitvaartcoaches van SamSam helpen kosteloos met het maken van keuzes die passen, ook na de uitvaart. Zorg goed voor uzelf.

Robert Rutgers

Voorzitter vrijwilligersorganisatie
Stichting SamSam Uitvaartcoaching

'In onze samenleving ontbreekt het vaak aan goede informatie over uitvaarten en wat er allemaal bij komt kijken. Daarom geef ik graag bij ons in de kerk voorlichting. Ik vertel aan de hand van praktische voorbeelden waar je op moet letten als je een uitvaart moet organiseren. Ik geef tips om het anders te doen. Ik maakte kennis met SamSam toen mijn neef op jonge leeftijd overleed. Toen is mijn interesse ontstaan om vrijwilliger bij SamSam te worden. Ik heb de training gedaan en nu heb ik al een paar keer mensen kunnen coachen via de kerk.'

Mariesella La Roche

Uitvaartcoach

'Help, er gaat iemand dood' was de titel van een levendige beurs over de dood, georganiseerd door SamSam Uitvaartcoaching in 2014. Vanaf dat moment heb ik mij bij de stichting aangesloten. Ik volgde de pittige training, sindsdien geef ik voorlichting en coach ik nabestaanden bij de regelzaken van een uitvaart. Regelmatig kom ik mensen tegen die niet weten of hun verzekering voldoende dekking geeft. Of mensen die helemaal geen uitvaartverzekering hebben. Dan is het fijn dat er een organisatie is als SamSam Uitvaartcoaching.

Sherita Thakoerd

Uitvaartcoach

Dit Magazine is een initiatief van een samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van de volgende organisaties:

Stichting de Buurtbron Ommoord Zevenkamp en Ontmoetingskerk Zevenkamp, Protestantse Gemeente en Begraafplaats Protestantse Gemeente en Hervormde Gemeente Rotterdam-Zuid, Ouderenbond KBO/PCOB en Overleg Samenwerkende Ouderenorganisaties Rotterdam, Samen010 en vrijwilligersorganisatie SamSam Uitvaartcoaching.

Met steun van :

www.samsamuitvaartcoaching.nl